

Uchwała nr 14 /2022
Krajowego Zjazdu Polskiego Czerwonego Krzyża z dnia 24 września 2022 roku.

w sprawie rozpatrzenia sprawozdania programowo-organizacyjnego
z działalności Polskiego Czerwonego Krzyża za 2021 rok.

Działając na podstawie § 27 pkt 3 ppkt a) Statutu Polskiego Czerwonego Krzyża,

Krajowy Zjazd Polskiego Czerwonego Krzyża:

§ 1

Po rozpatrzeniu zatwierdza sprawozdanie programowo-organizacyjne z działalności Polskiego Czerwonego Krzyża za 2021 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz obrad
Krajowego Zjazdu PCK

Zbigniew Klawczyński
Zbigniew Klawczyński

Przewodniczący obrad
Krajowego Zjazdu PCK

J. Bisek
Jerzy Bisek

Załącznik:

- 1) Sprawozdanie programowo-organizacyjne z działalności Polskiego Czerwonego Krzyża za 2021 rok.

S P R A W O Z D A N I E

**PROGRAMOWO - ORGANIZACYJNE
POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA**

za 2021 rok

Warszawa 2022 r.

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
1. Misja i zasady	3
2. Organizacja i zatrudnienie	4
3. Kontrole	7
II. BEZPIECZEŃSTWO	7
1. Grupy Ratownictwa PCK	7
2. Grupa Pomocy Humanitarnej PCK	9
3. Działania PCK w związku z kryzysem migracyjnym na granicy polsko-białoruskiej	10
4. Upowszechnianie międzynarodowego prawa humanitarnego	12
5. Działalność Krajowego Biura Informacji i Poszukiwań PCK	14
III. PIERWSZA POMOC	16
IV. HONOROWE KRWIODAWSTWO	17
V. EDUKACJA	20
1. Edukacja w zakresie ochrony i profilaktyki zdrowia dzieci i młodzieży	21
2. Edukacja w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży	21
3. Programy zapobiegające ubóstwu menstruacyjnemu	22
VI. POMOC I OPIEKA	22
1. Działalność pomocowa	22
2. Działalność opiekuńcza	24
3. Dożywianie	25
3.1. Realizacja Podprogramu 2020 w ramach Krajowego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020	25
3.2. Realizacja współpracy z Kulczyk Foundation „Żółty Talerz”	26
4. Pomoc doraźna	27
5. Program „Tekstylia”	27
VII. WOLONTARIAT	28
1. Struktura wolontariatu	28
2. Obchody jubileuszu 100-lecia Ruchu Młodzieżowego PCK	30
VIII. Załączniki	31

I. WPROWADZENIE

Polski Czerwony Krzyż powstał 18 stycznia 1919 r. jako Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża, od 1927 r. nosi nazwę „Polski Czerwony Krzyż” i posługuje się skrótem „PCK”. 14 lipca 1919 r. został uznany przez Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża, a 16 września 1919 r. przyjęty do Ligi Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy – obecnie Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy. Polski Czerwony Krzyż jest stowarzyszeniem krajowym Czerwonego Krzyża w rozumieniu Konwencji genewskich o ochronie ofiar wojny z 12 sierpnia 1949 r. oraz Protokołów dodatkowych do tych Konwencji z 8 czerwca 1977 r. i z 9 grudnia 2005 r., których stroną jest Polska. Posiada status organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie. Działalność PCK jest regulowana powszechnymi przepisami prawa oraz w szczególności:

- ustawą z 16 listopada 1964 r. o Polskim Czerwonym Krzyżu,
- statutem zatwierdzonym rozporządzeniem Rady Ministrów z 20 września 2011 r.,
- uchwałami Międzynarodowych Konferencji Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy.

1. Misja i zasady

Celem Polskiego Czerwonego Krzyża jest zapobieganie cierpieniom ludzkim i ich łagodzenie we wszelkich okolicznościach i w każdym czasie przy zachowaniu bezstronności oraz bez jakiegokolwiek dyskryminacji, a zwłaszcza z powodu narodowości, przynależności do grupy etnicznej, pochodzenia społecznego, rasy, płci, religii lub poglądów politycznych.

Polski Czerwony Krzyż w wypełnianiu swojej misji i realizacji celów statutowych kieruje się zawsze siedmioma podstawowymi zasadami, które są stałe i nie ulegają wpływowi politycznym i ideologicznym, są to:

HUMANITARYZM - Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy zrodzony z troski o niesienie pomocy rannym na polu bitwy bez czynienia jakiegokolwiek między nimi różnicy, podejmuje wysiłki, zarówno na płaszczyźnie międzynarodowej, jak i krajowej, w kierunku zapobiegania we wszelkich okolicznościach cierpieniom ludzkim i ich łagodzenia. Zmierza do ochrony życia i zdrowia oraz zapewnienia poszanowania osobowości człowieka. Przyczynia się do wzajemnego zrozumienia, przyjaźni i współpracy oraz do trwałego pokoju między wszystkimi narodami.

BEZSTRONNOŚĆ - Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy nie czyni żadnej różnicy ze względu na narodowość, rasę, wyznanie, pozycję społeczną lub

przekonania polityczne. Zajmuje się wyłącznie niesieniem pomocy cierpiącym, kierując się ich potrzebami i udzielając pierwszeństwa w najbardziej nagłych przypadkach.

NEUTRALNOŚĆ - W celu zachowania powszechnego zaufania Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy powstrzymuje się od uczestnictwa w działaniach zbrojnych oraz w każdym czasie – w sporach natury politycznej, rasowej, religijnej lub ideologicznej.

NIEZALEŻNOŚĆ - Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy jest niezależny. Stowarzyszenia krajowe, służąc pomocą władzom publicznym w ich działalności humanitarnej i podlegając prawu obowiązującemu w ich państwach, powinny zawsze korzystać z samodzielności, pozwalającej im na działania w każdym czasie, zgodnie z zasadami Ruchu.

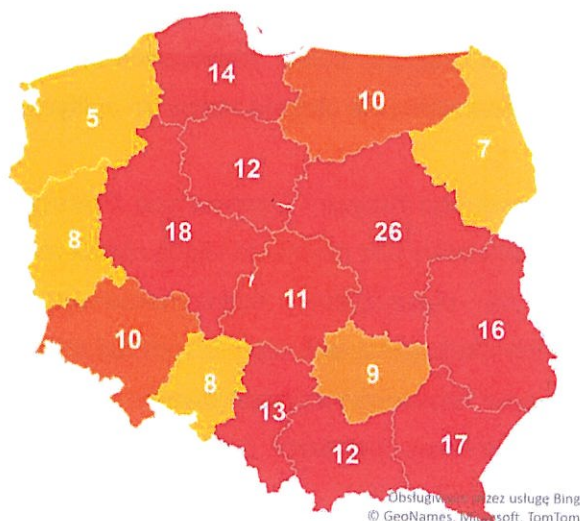
DOBROWOLNOŚĆ - Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy niesie pomoc dobrowolnie, nie kierując się chęcią osiągnięcia jakiegokolwiek korzyści.

JEDNOŚĆ - W każdym kraju działa tylko jedno stowarzyszenie Czerwonego Krzyża albo Czerwonego Półksiężycy. Powinno ono być otwarte dla wszystkich i obejmować swą humanitarną działalnością obszar całego kraju.

POWSZECHNOŚĆ - Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy, w którym wszystkie stowarzyszenia mają równe prawa i obowiązek niesienia sobie nawzajem pomocy, obejmuje swoją działalnością cały świat.

2. Organizacja i zatrudnienie

W ramach struktury Polskiego Czerwonego Krzyża działają: Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża, 16 Oddziałów Okręgowych, zlokalizowanych w każdym z województw, a na szczeblu powiatowym łącznie 196 Oddziałów Rejonowych i Delegatur.

W ramach tych struktur działają jednostki podstawowe: Szkolne Koła PCK, Grupy Społecznych Instruktorów Młodzieżowych, Kluby Honorowych Dawców Krwi, Grupy Ratownictwa oraz Grupa Pomocy Humanitarnej.

Wykres 1: Suma oddziałów rejonowych oraz delegatur w poszczególnych okręgach PCK w 2021 r.

Najwyższą władzą PCK jest Krajowy Zjazd, organ regulujący wewnętrzne zasady funkcjonowania Stowarzyszenia, wyznaczający ramową strategię jego działań, zatwierdzający

sprawozdania finansowe i powołujący organy szczebla krajowego. Organem wykonawczym, który kieruje pracami całego Stowarzyszenia jest Zarząd Główny.

Najwyższym organem w oddziale okręgowym i rejonowym jest odpowiednio okręgowy i rejonowy Zjazd, a organem wykonawczym odpowiednio Zarząd Okręgowy i Rejonowy.

Kontrolę działania organów PCK wykonują: na szczeblu krajowym Główna Komisja Rewizyjna oraz na szczeblu Okręgowym i Rejonowym odpowiednio okręgowa i rejonowa Komisja Rewizyjna. W Polskim Czerwonym Krzyżu działają dodatkowo na szczeblu krajowym: Sąd Organizacyjny oraz Kapituła Odznaki Honorowej PCK.

Wszystkie osoby wybierane do wyżej wymienionych organów pełnią swoje funkcje na zasadach wolontariatu i nie pobierają za to wynagrodzenia.

Działalność organów statutowych Polskiego Czerwonego Krzyża opisuje załącznik nr 1 do sprawozdania, który ma charakter wewnętrzny i nie podlega publikacji.

Skład Zarządu Głównego PCK

W 2021 roku w skład Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża wchodził:

Od 1 stycznia 2021 roku do 25 września 2021 roku

Stanisław Kracik	Prezes PCK	Członek Prezydium
Jarosław Cieszkiewicz	Wiceprezes PCK	Członek Prezydium
Zbigniew Misiejuk	Wiceprezes PCK	Członek Prezydium
Jerzy Bisek	Członek Zarządu	
Marek Brodzki	Członek Zarządu	
Jolanta Chełmińska	Członek Zarządu	Członek Prezydium
Jerzy Kornaus	Członek Zarządu	
Jerzy Kotowicz	Członek Zarządu	Członek Prezydium
Zdzisław Martyniuk	Członek Zarządu	
Antoni Olak	Członek Zarządu	
Anna Zacharek	Członek Zarządu	

W związku z zakończeniem kadencji, przedłużonej o rok z uwagi na pandemię COVID19, 25 września 2021 roku odbyły się wybory najwyższych władz Stowarzyszenia. W wyniku przeprowadzonych wyborów w skład Zarządu Głównego PCK weszli:

Jerzy Bisek	Prezes PCK	Członek Prezydium
Zbigniew Klawczyński	Wiceprezes PCK	Członek Prezydium
Jerzy Zaborowski	Wiceprezes PCK	Członek Prezydium
Dariusz Cieśla	Członek Zarządu	

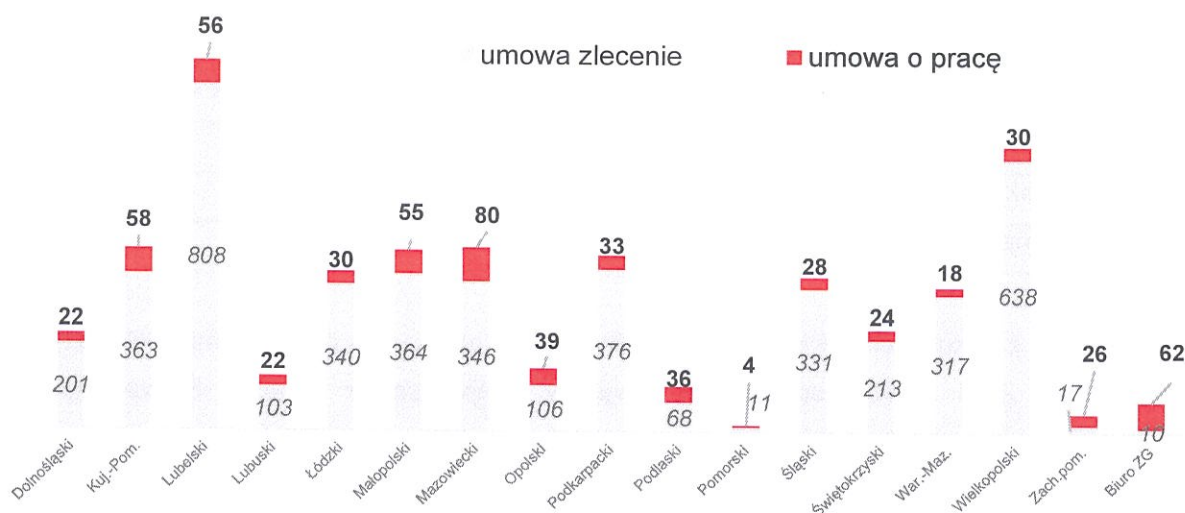
Jolanta Chełmińska	Członek Zarządu	
Waldemar Gołaś	Członek Zarządu	
Andrzej Kinasiewicz	Członek Zarządu	
Mariusz Malewicz	Członek Zarządu	Członek Prezydium
Michał Mikołajczyk	Członek Zarządu	Członek Prezydium
Antoni Olak	Członek Zarządu	
Mieczysław Pasowicz	Członek Zarządu	
Janusz Sibiński	Członek Zarządu	
Zbigniew Zawadzki	Członek Zarządu	

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania skład Zarządu Głównego oraz Prezydium nie zmienił się.

Zatrudnienie

Pracę Zarządów Polskiego Czerwonego Krzyża wspomagana szczeblu krajowym Biuro Zarządu Głównego PCK, a na szczeblu okręgowym 16 biur okręgowych, a na rejonowym biura rejonowe. Najwyższym rangą pracownikiem Polskiego Czerwonego Krzyża jest Dyrektor Generalny, kierujący Biurem Zarządu Głównego, a na poziomie okręgowym Dyrektor Okręgowy, kierujący biurem okręgowym.

Według stanu na 31 grudnia 2021 r. Polski Czerwony Krzyż zatrudniał w całym kraju 5 235 osób, z tego 623 pracowników na umowę o pracę oraz 4 612 na umowę zlecenia. 93% wszystkich zatrudnionych w PCK stanowią kobiety.

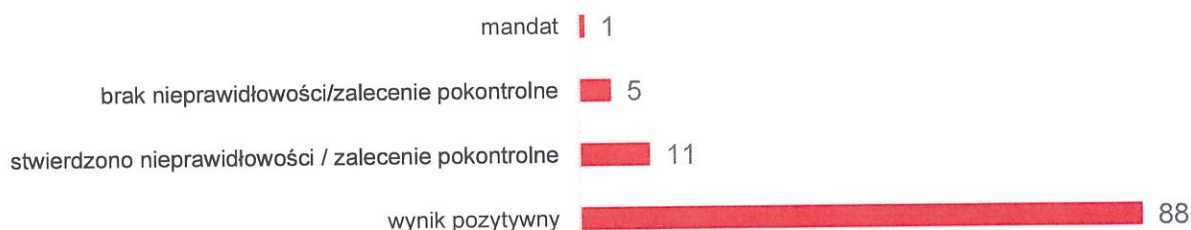
Wykres 2: Liczba osób zatrudnionych w poszczególnych jednostkach PCK na umowę o pracę/zlecenie wg stanu na 31 grudnia 2021 r.

3. Kontrole

W 2021r. przeprowadzono w PCK 106 kontroli zewnętrznych, prowadzonych najczęściej przez następujące organy:

- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (program FEAD),
- Urzędy Marszałkowskie, Wojewódzkie, Miejskie oraz Gminne (realizacja zadań publicznych, np. dot. promocji HDK, prowadzenia placówek wsparcia czy świetlic),
- MOPS, GOPS, MOPR (kontrole świadczonych usług opiekuńczych),
- Powiatowi Inspektorzy Sanitarni (kontrole stanu higieniczno-sanitarnego magazynów z żywnością, ośrodków opiekuńczych, miejsc organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży).

Poza tym nieliczne kontrole prowadzone były przez: ZUS, Krajową Izbę Administracji Skarbowej, Urzędy Skarbowe, Okręgowy Inspektorat Pracy, Kuratorium Oświaty, Polską Akademię Jakości CERT, Urząd Dozoru Technicznego.

Wykres 3: Wyniki kontroli zewnętrznych w PCK w 2021 r.

II. BEZPIECZEŃSTWO

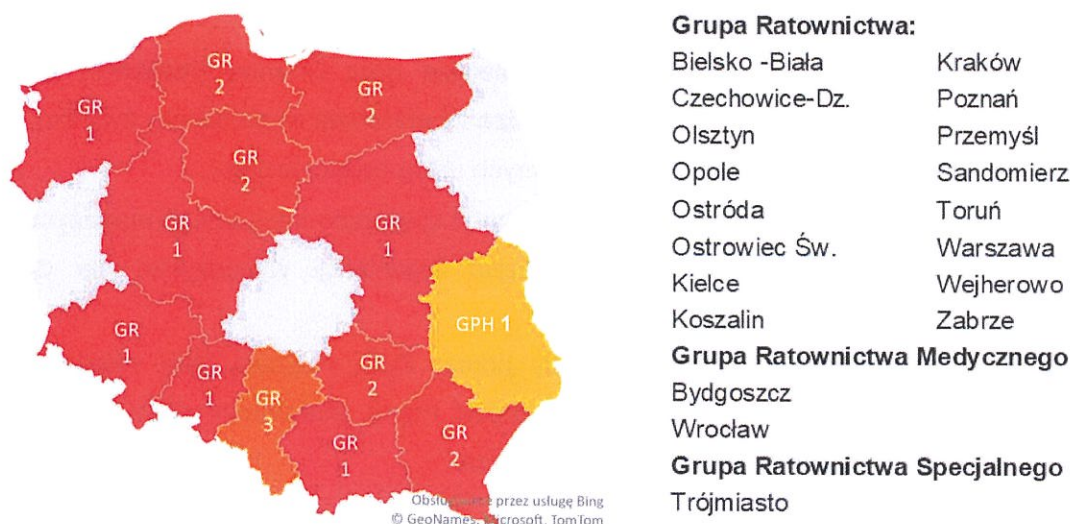

Jednym z celów statutowych PCK jest przygotowanie do działania na wypadek klęsk i katastrof. Cel ten realizowany jest m.in.: poprzez System Ratownictwa PCK. Adresatami pomocy są obywatele Polski i przebywający na terenie kraju obcokrajowcy objęci sytuacją nadzwyczajną.

1. Grupy Ratownictwa PCK

System Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża składa się z 19 wyspecjalizowanych Grup Ratownictwa, rozmieszczonych na terenie całego kraju. Każda Grupa dysponuje wyszkolonymi ratownikami, przygotowanymi do działań w trudnych warunkach (zarówno terenowych, jak i pogodowych), wyposażonymi w odpowiednie środki ochrony osobistej oraz w profesjonalny sprzęt ratowniczy. Standard wyposażenia i umiejętności ratowników jest wspólny dla całego Systemu Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża.

Grupy Ratownictwa, w tym Grupy Ratownictwa Medycznego oraz Specjalnego są zlokalizowane w niemal każdym oddziale okręgowym z wyjątkiem łódzkiego, podlaskiego, lubuskiego oraz lubelskiego. Natomiast w Lubelskim OO działa Grupa Pomocy Humanitarnej.

Wykres 4: Liczba oraz rozmieszczenie Grup Ratownictwa PCK

Zadaniem wszystkich Grup tworzących System Ratownictwa PCK jest prowadzenie kompleksowych działań ratowniczych obejmujących udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych bezpośrednio na miejscu katastrofy i prowadzenie tych działań w długim okresie czasu. Grupy w ramach swoich zadań współpracują z władzami publicznymi i instytucjami, takimi jak: Państwowa Straż Pożarna, Ochotnicza Straż Pożarna, Policja, Państwowe Ratownictwo Medyczne, Obrona Cywilna Kraju i Siły Zbrojne.

W roku 2021 w ramach Systemu Ratownictwa PCK zrealizowano:

- 6 szkoleń poruszających tematykę realizacji działań ratowniczych na terenie objętym katastrofą budowlaną. W szkoleniach uczestniczyło ponad 200 ratowników z Grup Ratownictwa PCK z całego kraju. W ramach warsztatów, teoretycznych i praktycznych, poruszano tematykę bezpieczeństwa pracy na terenie katastrofy budowlanej, sposobów ewakuacji poszkodowanych z miejsc trudnodostępnych, realizacji zadań przy niewystarczających zasobach osobowych i sprzętowych oraz kierowania działaniami ratowniczymi.
- 13 szkoleń poruszających tematykę poszukiwania osób zaginionych w terenie zielonym, w których uczestniczyło ponad 210 ratowników. W ramach warsztatów, teoretycznych i praktycznych, poruszano tematykę wykorzystania urządzeń do nawigacji satelitarnej GPS oraz metody przeszukania terenu. Priorytetem dla prowadzenia szkoleń z tematyki

poszukiwania osób zaginionych w terenie zielonym jest ugruntowane zaangażowanie Grup Ratownictwa PCK w realizację działań poszukiwawczych. Od stycznia do grudnia 2021 roku jednostki Systemu Ratownictwa PCK były ponad 63 razy dysponowane przez Policję do tego typu działań. Działania te są wynikiem realizowania postanowień listu intencyjnego, deklarującego wolę ścisłej współpracy w zakresie współdziałania i wspomagania, poprzez udostępnianie sił i środków Polskiego Czerwonego Krzyża podczas czynności poszukiwawczych, prowadzonych przez Policję, w tym Centrum Poszukiwania Osób Zaginionych Komendy Głównej Policji, którego Grupy Ratownictwa PCK są podmiotem.

Ponadto rok 2021 był dla Systemu Ratownictwa PCK rokiem szczególnym, ze względu na kryzys migracyjny na granicy polsko – białoruskiej. Udział jednostek Systemu Ratownictwa PCK w działaniach na granicy polsko – białoruskiej opisany jest w pkt. II.3. niniejszego sprawozdania.

W ramach przygotowania organizacji do działania na wypadek klęsk i katastrof, PCK dysponuje magazynami interwencyjnymi, które zaopatrzone są m.in.: w łóżka polowe, agregaty prądotwórcze, materace oraz pościel.

2. Grupa Pomocy Humanitarnej PCK

W 2021 r. na obszarze Lubelskiego Oddziału Okręgowego kontynuowała działalność Grupa Pomocy Humanitarnej PCK (GPH PCK). Celem GPH PCK jest organizacja i wspieranie działań humanitarnych. W okresie trwania reżimu sanitarnego związanego z epidemią COVID-19 specyfika działań GPH PCK uniemożliwiała kontynuowanie szkoleń w wersji online. Szkolenia stacjonarne – sprzętowe i scenariuszowe zostały przywrócone w 2021 r. i obejmowały między innymi udział w:

- ćwiczeniach ewakuacji rannych z gruzowiska - rolą grupy było zorganizowanie wsparcia i zaplecza dla ratowników,
- szkoleniu w zakresie tworzenia punktu tymczasowego pobytu dla osób ewakuowanych z miejsca zagrożenia, gdzie po raz pierwszy poddano próbom zestaw procedur dotyczący organizacji takich punktów, opracowany od podstaw przez GPH PCK,
- symulacji wypadku masowego na drodze ekspresowej - ćwiczenia prowadzone były we współpracy z jednostkami PSP, OSP oraz z służbami medycznymi,

- transgranicznych ćwiczeniach DIADEM CROSS – BORDER EXERCISE 2021 organizowanych w Heringsdorfie i Świnoujściu przez DRK-Landesverband Mecklenburg-Vorpommerne i Zachodniopomorski OO PCK.

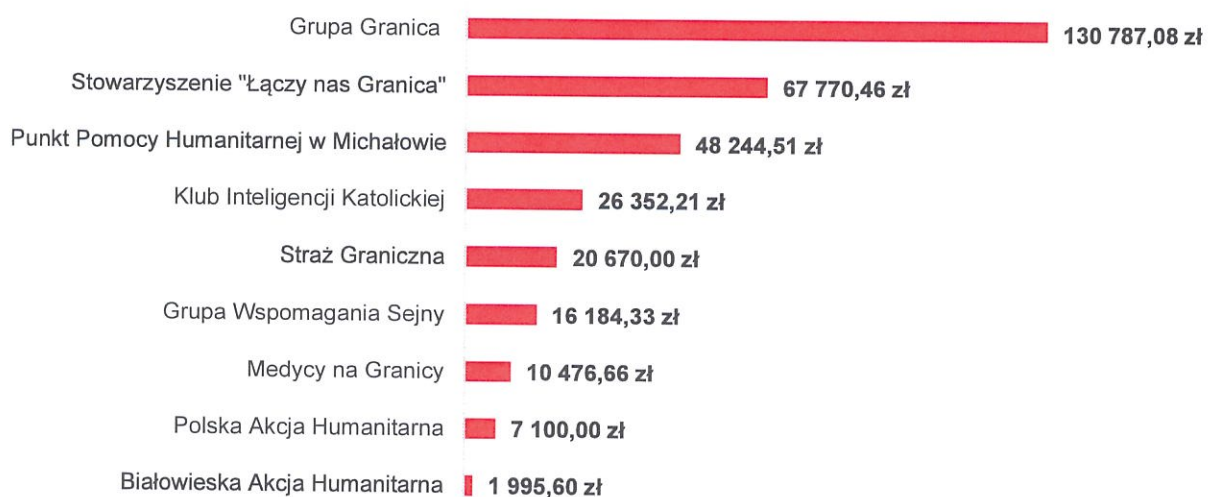
Ponadto GPH PCK była zaangażowana jako wsparcie akcji szczepień przeciwko COVID-19 (Lublin, Bełżyce). Rolą grupy była opieka nad osobami, które są po szczepieniu, dystrybucja ciepłych napojów, udzielanie informacji osobom oczekującym w kolejce do szczepienia.

W 2021 roku podpisano porozumienie pomiędzy Wojewódzkim Komendantem Państwowej Straży Pożarnej a Lubelskim Oddziałem Okręgowym PCK, dotyczące oficjalnej współpracy w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

3. Działania PCK w związku z kryzysem migracyjnym na granicy polsko-białoruskiej

PCK od 7 października 2021 r. prowadził zbiórkę finansową oraz rzeczową pod hasłem *#naratunekuchodzcom*. Z pozyskanych środków i darów przygotowywane były pakiety pomocowe z odzieżą oraz żywnością i wodą. Pakiety te dostępne były w lokalnych punktach dystrybucji, które znajdowały się przy granicy terytorium objętego stanem wyjątkowym w Białymstoku, Hajnówce, Sokółce, Suwałkach (woj. podlaskie) oraz Białej Podlaskiej (woj. lubelskie).

W okresie od września 2021 r. do końca stycznia 2022 r. Polski Czerwony Krzyż wydał 4 400 pakietów pomocowych dla migrantów. Ponadto pakiety były przekazywane do innych organizacji pozarządowych, grup aktywistów oraz Straży Granicznej, z którymi PCK współpracował przy niesieniu pomocy na granicy polsko - białoruskiej.

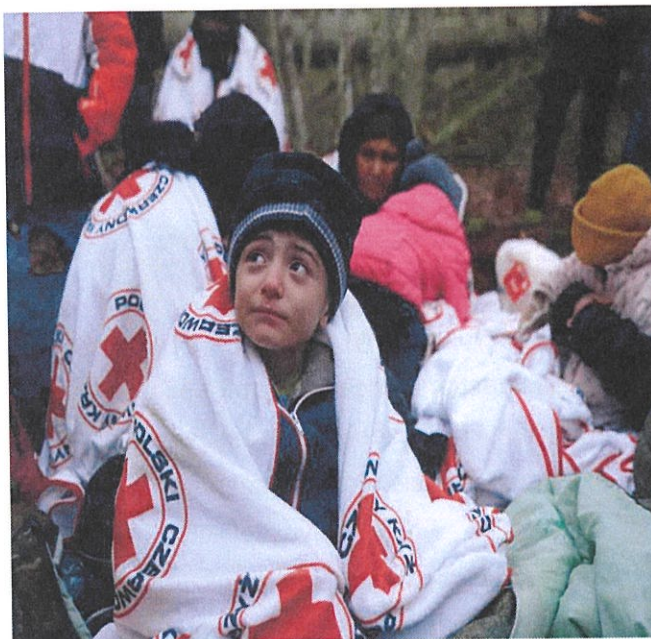

Wykres 5: Wartość pakietów pomocowych PCK przekazanych poszczególnym podmiotom współpracującym z PCK na granicy polsko – białoruskiej podmiotom

Polski Czerwony Krzyż dostarczył również ponad 3 tony pomocy humanitarnej bezpośrednio do wszystkich placówek Straży Granicznej, w których przebywali migranci. Otrzymywali oni żywność, ciepłe ubrania, karimaty, śpiwory, koce czy powerbanki. Przekazano również 15 zestawów wyposażenia sal rekreacyjnych dla dzieci i zestawy przyborów szkolnych.

W działania kryzysowe włączyły się również Grupy Ratownictwa PCK, które:

- wspierały organizację przy realizacji transportów z pomocą humanitarną – zarówno przekazywanej bezpośrednio osobom potrzebującym jak i organizacjom pozarządowym oraz podmiotom zajmującym się migrantami. Efektem było przewiezienie przez ratowników niemal 7 ton darów,
- prowadziły dyżury ratownicze na terenie woj. podlaskiego, których celem była realizacja zadań z zakresu pomocy medycznej. Podczas 12 dyżurów (ponad 575 godzin) ratownicy PCK udzielili pomocy medycznej ponad 40 osobom, a 300 kolejnych otrzymało wsparcie psychologiczne oraz pomoc rzeczową.

- wspierały działania Rzecznika Praw Obywatelskich podczas realizowanych przez Biuro RPO 6 wizytacji na granicy polsko-białoruskiej w związku z trwającym tam kryzysem humanitarnym i nieustająco rosnącą liczbą osób przekraczających granicę w sposób nieuregulowany; podczas wizytacji zespołowi Biura RPO towarzyszyli ratownicy i medycy Polskiego Czerwonego Krzyża, którzy pozostawali w gotowości do podjęcia działań medycznych wobec migrantów. W czasie trzech wizyt udzielili pomocy medycznej ponad 20 osobom. Ponadto PCK we współpracy z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy utworzył w Michałowie punkt pomocy humanitarnej w pobliżu polsko-białoruskiej granicy. Punkt działał od 8 listopada 2021 r. do lutego 2022 r. i był również miejscem wyjazdowym dla ratowników PCK. We współpracy ze Strażą Graniczną prowadzone były dyżury patrolowo-ratownicze. Teren dyżurów obejmował obszar placówek Straży Granicznej w Szudziałowie, Krynkach, Bobrownikach, Michałowie, Narewce i Białowieży.

W listopadzie 2021 r. Polski Czerwony Krzyż przyłączył się do kampanii społecznej zorganizowanej przez organizacje pomocowe, które apelowały do rządu i Polaków o pomoc dla migrantów przedostających się do Polski: **„Oszukani, bezbronni, nasi bliźni – my możemy ich ocalić”**. Celem kampanii społecznej było pokazanie, że niezbędne jest pilne zorganizowanie profesjonalnej pomocy humanitarnej w strefie stanu wyjątkowego.

W związku z wystąpieniem kryzysu na granicy polsko-białoruskiej PCK, przez cały okres jego trwania, współpracował z Białoruskim CK, a także

z Międzynarodowym Komitetem Czerwonego Krzyża i Międzynarodową Federacją oraz z kilkunastoma organizacjami pozarządowymi z Europy Zachodniej. Przedstawiciele PCK – na różnych szczeblach organizacyjnych – byli inicjatorami, czy uczestnikami wielu spotkań z przedstawicielami międzynarodowych organizacji pomocowych, np.: UNHCR, IOM, Rzecznika Praw Obywatelskich oraz innych organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych. Kryzys na granicy to również czas wzmożonych relacji i kontaktów z mediami polskimi, ale i międzynarodowymi.

W czasie tych kilku miesięcy PCK wielokrotnie występował do władz Rzeczypospolitej Polskiej z prośbą o dostęp do strefy wyłączzonej (Prezydent Rzeczypospolitej, Marszałkowie Sejmu i Senatu, Prezes Rady Ministrów, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji). Niestety, zdecydowana większość apeli pozostała bez odpowiedzi lub uzyskała odpowiedź odmowną.

4. Upowszechnianie międzynarodowego prawa humanitarnego

Polski Czerwony Krzyż w 2021 r. prowadził działania w zakresie upowszechniania Międzynarodowego Prawa Humanitarnego i ochrony znaku w ramach których:

- rozstrzygnięto XXIII edycję konkursu im. prof. Remigiusza Bierzanka. Celem konkursu był wybór najlepszych prac z zakresu międzynarodowego prawa humanitarnego w kategoriach: pracy podyplomowej, magisterskiej i doktorskiej. Finałnie w konkursie wzięło udział 20 osób, a nagrodzono 8 z nich. Zwycięskie prace to:
 - w kategorii prac doktorskich I miejsce: *„Odpowiedzialność za użycie autonomicznych systemów uzbrojenia w MPH”*,
 - w kategorii prac magisterskich I miejsce: *“Security detention of civilians in non-international armed conflicts in the views of the European Court of Human Rights”*,

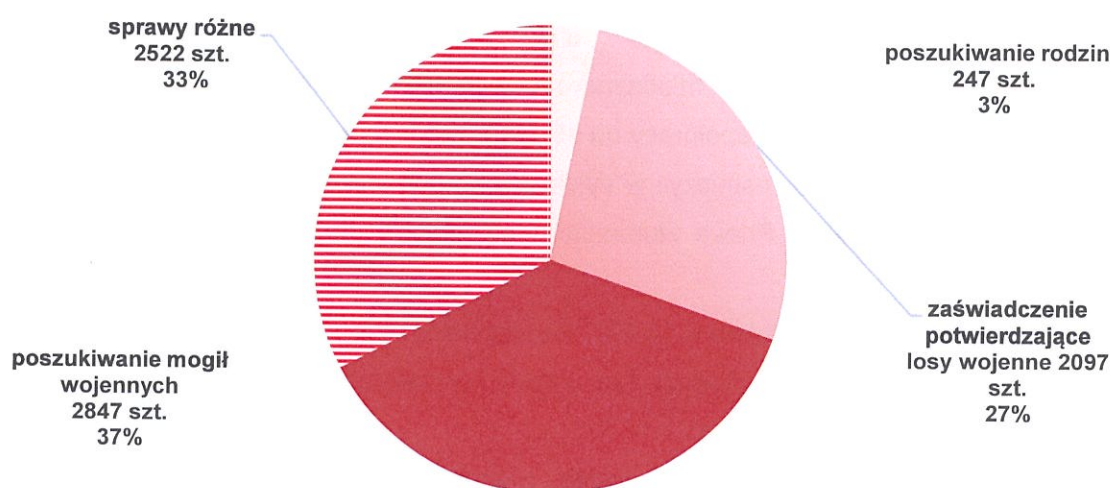
- w kategorii prac podyplomowych: *„Rola obrońcy w postępowaniu przed międzynarodowym trybunałem karnym”*.
- zorganizowano XXIII edycję Polskiej Szkoły Międzynarodowego Prawa Humanitarnego, która odbyła się w formule on-line w okresie 29.04-10.06. Wzięło w niej udział 80 słuchaczy, w gronie których znaleźli się przedstawiciele służb mundurowych, prawnicy, dziennikarze, pracownicy NGO i PCK. Program składał się z wykładów tematycznych wzbogaconych dyskusjami z wykładowcami. Wsparcia w zorganizowaniu szkoły udzieliło Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz firma Microsoft,
 - przeprowadzono zajęcia i wykłady z zakresu MPH na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego oraz w ramach szkoleń dla żołnierzy/podoficerów, organizowanych przez Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej,
 - zaktualizowano i kontynuowano realizację programu Odkrywamy Prawo Humanitarne, przeznaczonego dla nauczycieli i uczniów. W ramach aktualizacji programu odbyły się warsztaty wprowadzające dla nauczycieli, podczas których udało się wyjaśnić wiele zagadnień, a dodatkowo opracowano konspekty nt. wojny hybrydowej, wpływu nowych technologii na działania zbrojne oraz handlu ludźmi,
 - upowszechniano wśród organizacji i instytucji partnerskich publikację w formie zeszytów naukowych *„Międzynarodowe Prawo Humanitarne – odpowiadamy na twoje pytania. Kompendium dla słuchaczy Polskiej Szkoły Międzynarodowego Prawa Humanitarnego”*. Autorami tej publikacji są członkowie działającej przy Zarządzie Głównym PCK Komisji ds. Upowszechniania Międzynarodowego Prawa Humanitarnego,
 - skonsultowano zgodność tematyki prawa humanitarnego w grze komputerowej „War Hospital”,
 - przeprowadzono cykl spotkań dla Bułgarskiego Czerwonego Krzyża, w zakresie upowszechniania międzynarodowego prawa humanitarnego i zbudowania struktury instytucjonalnej współpracy na szczeblu rządowym,
 - przedstawiciele PCK uczestniczyli w cyklicznych spotkaniach Międzyresortowej Komisji ds. Międzynarodowego Prawa Humanitarnego, sprawozdając wykonanie zobowiązań humanitarnych,
 - udostępniano zbiory Biblioteki MPH nauczycielom, studentom, uczniom i innym pasjonatom tematyki humanitarnej. Aby ułatwić korzystanie z biblioteki, zmodernizowano ją i pozyskano nowe publikacje,
 - wygłoszono kilka wykładów dla służb mundurowych z zakresu ochrony znaku Czerwonego Krzyża,
 - na szczeblu centralnym podjęto kilkadziesiąt interwencji dotyczących ochrony znaku.

5. Działalność Krajowego Biura Informacji i Poszukiwań PCK

Krajowe Biuro Informacji i Poszukiwań Polskiego Czerwonego Krzyża działa nieprzerwanie od 1919 roku. Zakres jego działalności wynika z Konwencji Genewskich o ochronie ofiar wojny z 1949 r. oraz Protokołów dodatkowych do tych Konwencji z 1977 r. i 2005 r. Każde Stowarzyszenie Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca prowadzi własną służbę poszukiwań, będącą w ścisłej współpracy z Międzynarodowym Komitetem Czerwonego Krzyża w Genewie. Zadaniemi Krajowego Biura Informacji i Poszukiwań, realizowanymi również w 2021 r. były:

- poszukiwanie osób zaginionych podczas wojen, konfliktów zbrojnych i klęsk żywiołowych,
- wydawanie zaświadczeń potwierdzających losy wojenne na podstawie własnych dokumentów archiwalnych oraz dokumentów uzyskanych w wyniku podejmowanych starań,
- poszukiwanie mogił wojennych w kraju i za granicą,
- udział w ekshumacjach ofiar wojny,
- poszukiwania ze względów humanitarnych prowadzone na wniosek najbliższych członków rodziny,
- przekazywanie mesaży czerwonokrzyskich (wiadomości rodzinnych) od i do osób przebywających w krajach objętych konfliktem zbrojnym,
- przyjmowanie interesantów i udzielanie szczegółowych wyjaśnień w zakresie poszukiwania rodzin i potwierdzania losów wojennych.

W zakresie działalności Krajowego Biura Informacji i Poszukiwań PCK w 2021 wpłynęło ponad 7 tys. pism z kraju i z zagranicy. Szczegółowe zestawienie zapytań przedstawia wykres:

Wykres 6: Zestawienie liczby pism wpływających do KBIP PCK w 2021

W ramach prowadzonych spraw 147 poszukiwań zakończyło się wynikiem pozytywnym, w 412 przypadkach udało się ustalić miejsce pochowania żołnierzy i cywilnych ofiar wojny. Zarejestrowano 293 nowe, imienne, dokumenty uzyskane z archiwów krajowych i zagranicznych, wprowadzono do bazy danych 14 986 oryginalne, imienne dokumenty dotyczące ofiar wojny i wykonano 170 kwerend dotyczące 735 miejscowości.

W ramach prowadzenia działalności Biura, mającej na celu jak najbardziej efektywne wykonywanie zadań, zorganizowano spotkanie z:

- przedstawicielami rosyjskiego Stowarzyszenia Memoriał oraz Fundacji Solidarności Międzynarodowej nt. współpracy przy tworzeniu biogramów więźniów obozu w Starobielsku,
- pracownikami Przedstawicielstwa Ministerstwa Obrony Federacji Rosyjskiej ds. Organizacji i Zarządzania Działañ Wojskowo-Memorialnych w Polce. Celem spotkania było omówienie zasad i usprawnienie współpracy w zakresie poszukiwania grobów żołnierzy Armii Czerwonej, poległych na terytorium Polski w czasie II wojny światowej,
- przedstawicielami Biura Ewidencji Osobowej Wojska Polskiego, w celu aktualizacji procedur współpracy przy zapewnieniu warunków realizacji zobowiązań wynikających z Konwencji Genewskich oraz Porozumienia o współpracy między Ministrem Obrony Narodowej i Polskim Czerwonym Krzyżem,
- Pełnomocnikiem Prezesa Rady Ministrów do spraw reformy regulacji administracyjnych, związanych z ruchem naturalnym ludności i ochrony miejsc pamięci. Celem spotkania było omówienie możliwości współpracy PCK w projekcie digitalizacji dokumentów i stworzenia ujednoliconej bazy danych żołnierzy pochowanych na terenie Polski,
- Konsulem Ambasady Kazachstanu w Warszawie. Celem spotkania było omówienie zasad współpracy w zakresie poszukiwania grobów żołnierzy poległych na terytorium Polski w czasie II wojny światowej.

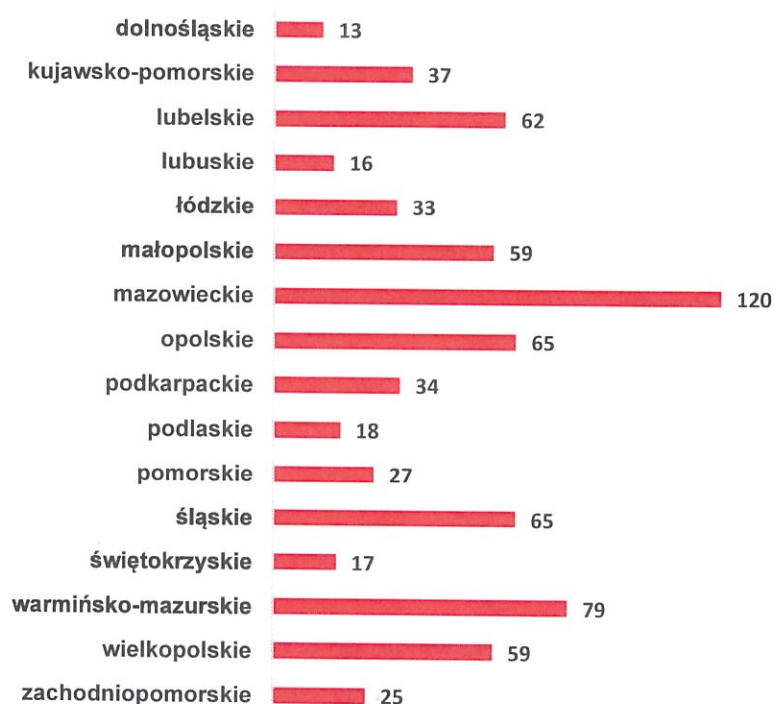
W związku z kryzysem migracyjnym na granicy polsko-białoruskiej zorganizowano w Białymstoku spotkanie dla organizacji pozarządowych i władz samorządowych, mające na celu przedstawienie niezbędnych procedur koniecznych do uruchomienia konkretnych spraw dotyczących Łączenia Rodzin.

III. PIERWSZA POMOC

Jednym z działań statutowych PCK jest organizowanie szkoleń z zakresu pierwszej pomocy. Szkolenia dostosowane są do bieżących standardów, aby każdy kursant posiadał najświeższe informacje i umiejętności, pozwalające na szybką i fachową pomoc poszkodowanemu.

W 2021 roku na terenie kraju działało 339 instruktorów pierwszej pomocy, spośród których 173 prowadziło działalność szkoleniową. Łącznie przeprowadzono 729 kursów pierwszej pomocy, na których przeszkolono 10 683 osoby.

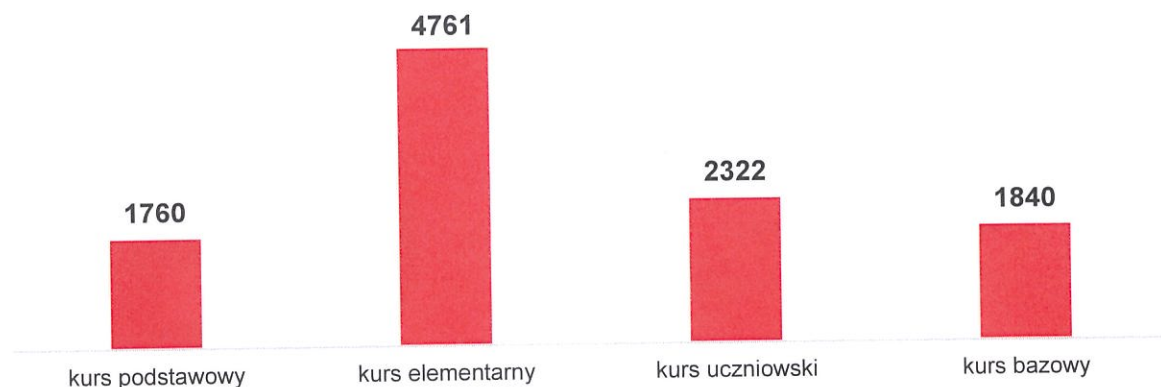

Wykres 7. Suma szkoleń z pierwszej pomocy w 2021 w poszczególnych OO PCK

Wykres 8. Stosunek szkoleń odpłatnych z pierwszej pomocy do nieodpłatnych w 2021 r.

Podstawowe formy szkoleniowe z zakresu pierwszej pomocy to: kurs bazowy, 5 godzinny kurs elementarny, kurs podstawowy, trwający 16 godzin oraz kurs uczniowski. Wszystkie szkolenia kończą się wydaniem przez PCK zaświadczeń ukończenia kursu pierwszej pomocy.

Wykres 9. Liczba uczestników w poszczególnych rodzajach kursów pierwszej pomocy w 2021

W innych formach działalności edukacyjnej z zakresu pierwszej pomocy uczestniczyło 13 869 osób w ramach 410 zajęć. W ramach programu „Ratowniczek pomaga Ci pomagać” zajęciami w 62 placówkach oświatowych objęto 1 536 dzieci.

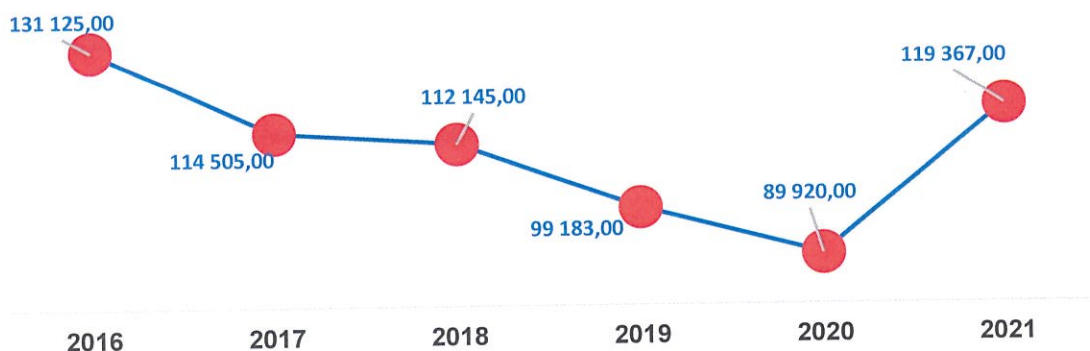
W roku 2021 przedłużono uprawnienia instruktorów pierwszej pomocy 54 osobom i nadano 22 nowe uprawnienia.

IV. HONOROWE KRWIODAWSTWO

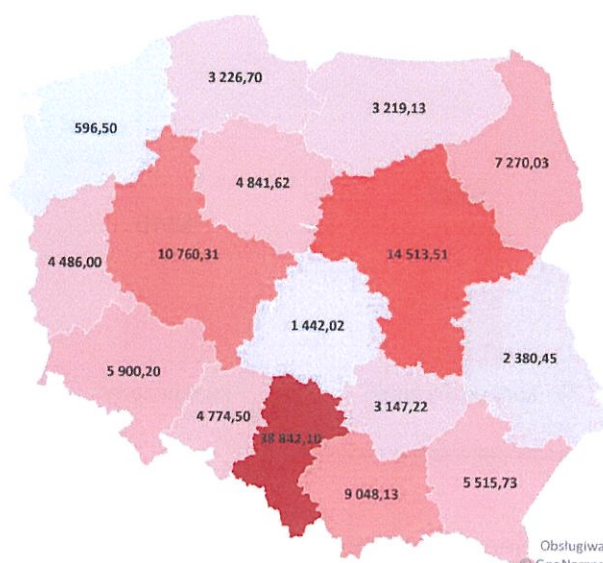

PCK w ramach celów statutowych prowadzi działania na rzecz krwiodawstwa i krwiolecznictwa oraz pozyskiwania honorowych dawców krwi. „Oddając krew – darujesz życie” – to hasło towarzyszy działaniom PCK ponad 60 lat.

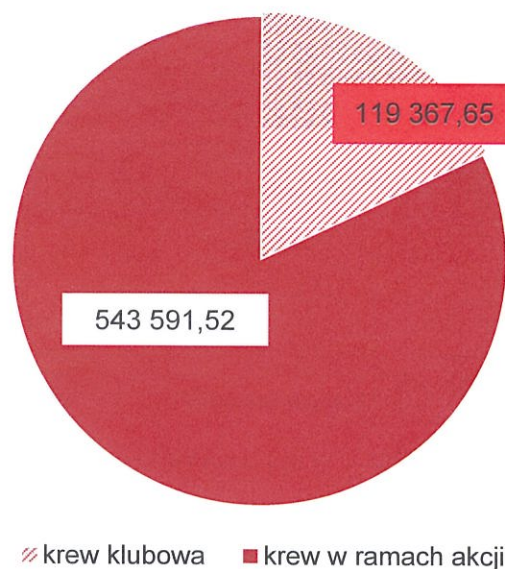
W 2021 r. w Stowarzyszeniu działały 922 Kluby Honorowych Dawców Krwi PCK, zrzeszające 23 988 członków oraz 28 715 wolontariuszy, którzy oddali łącznie 119 367,64 litry krwi.

Wykres 10. Ilość litrów krwi klubowej na przestrzeni 2016-2021

Wykres 11. Ilość litrów krwi oddanej przez HDK w poszczególnych OO PCK w 2021.

Wykres 12. Stosunek litrów krwi oddanych przez HDK do krwi zebranej w ramach akcji w 2021.

Szczegółowe dane dotyczące liczby kół HDK przedstawione są w rozdziale dotyczącym wolontariatu w PCK.

Niezwykłym wydarzeniem w 2021 r. było oddanie setnego litra krwi przez jednego z honorowych dawców krwi z terenu okręgu małopolskiego. Wynik ten został zakwalifikowany do wpisania do Księgi Rekordów Guinnessa. Jednocześnie warto zaznaczyć, że wielu krwiodawców zrzeszonych w klubach HDK oddało ponad przeciętną ilość krwi np. 170 czy 210 litrów krwi.

W ramach działań promocyjnych Polski Czerwony Krzyż na terenie całego kraju zorganizował 2440 różnego rodzaju akcji/ inicjatyw związanych z promowaniem honorowego krwiodawstwa, przykładowo:

- akcja Krwiodawcza Banku Pekao i PCK w wyniku której zebrano 24 750 litrów krwi,
- na terenie Lubelskiego Oddziału Okręgowego PCK zorganizowano 95 otwartych akcji poboru, podczas których udało się pozyskać 2 380,45 litrów krwi,
- na terenie Wielkopolskiego Oddziału Okręgowego PCK zorganizowano 327 otwartych akcji poboru. Akcje organizowane były m.in. we współpracy z lokalnymi samorządami, parafiami, jednostkami OSP i innymi partnerami. Część z akcji połączona była z pozyskiwaniem potencjalnych dawców szpiku kostnego,
- w Pomorskim Oddziale Okręgowym PCK, w Poddąbiu odbył się w dniach 7-12 czerwca 2021 r. 44 Rajd Honorowych Dawców Krwi Polskiego Czerwonego Krzyża im. Kazimierza Nowaka. Uczestniczyło w nim 160 osób z 13 Klubów HDK PCK.

W programie imprezy znalazły się m.in.: konkursy wiedzy o honorowym krwiodawstwie, o PCK i o regionie, sprawdziany sprawnościowe. Organizatorzy przygotowali także bogatą ofertę imprez turystycznych, związanych z poznawaniem Pomorza,

- na terenie Świętokrzyskiego Oddziału Okręgowego PCK organizowany był konkurs „Dar krwi, darem życia” dla honorowych krwiodawców oraz wielobój sportowy,
- na terenie Lubuskiego Oddziału Okręgowego PCK odbył się 42 Wojewódzki Konkurs Plastyczny o tematyce Honorowego Krwiodawstwa Polskiego Czerwonego Krzyża skierowany do wszystkich placówek oświatowych województwa lubuskiego. Na konkurs wpłynęły 802 prace z 84 placówek oświatowych. Nagrodzono 78 dzieci i młodzieży. Wszystkie nagrodzone prace zostały umieszczone na wystawie w Biurze Wystaw Artystycznych w Zielonej Górze.

Okres pandemii obejmujący w roku szkolny 2020/2021 (nauka zdalna) wpłynął na możliwość organizowania dotychczasowych programów promocji krwiodawstwa. Dotyczyło to m.in. programu **„Młoda krew ratuje życie”**. Nie mniej jednak część placówek zaangażowanych w latach poprzednich, kontynuowała w miarę możliwości to działanie (m.in. Lubuski OO, Opolski OO, Mazowiecki OO, Świętokrzyski OO, Wielkopolski OO).

Podobna sytuacja dotyczyła Programu Strażacy w Honorowym Krwiodawstwie **„Ognisty Ratownik – Gorąca Krew”**, trwającego od stycznia do grudnia 2021 r. Należy zaznaczyć, że np. na terenie Lubuskiego OO w programie uczestniczyło 11 jednostek PSP i OSP. Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Zielonej Górze i jego Oddziały Terenowe pobrały 426,53 litrów krwi „strażackiej”.

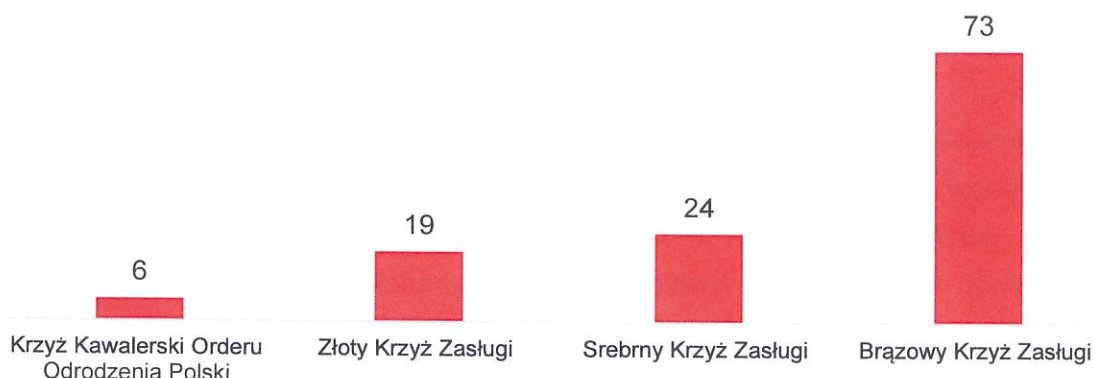
Ponadto akcje krwiodawstwa organizowane były także we współpracy ze służbami mundurowymi: Policją, Strażą Graniczną, Służbą Więzienną pod hasłem **„Niepodległą mamy we krwi”, „Nasza krew, nasza Ojczyzna”, „Na Straży życia”**.

Dodatkowo należy wspomnieć, że Lubelski OO PCK w 2021 r. rozpoczął realizację trzyletniego projektu dotyczącego Honorowego Krwiodawstwa pt. *„Nowy model funkcjonowania ruchu honorowego krwiodawstwa – atrakcyjny wolontariat dla dorosłych”*. Głównym celem projektu jest rozwój wolontariatu osób dorosłych, wzmocnienie ruchu honorowego krwiodawstwa w województwie lubelskim oraz zapewnienie samowystarczalności regionu w zaopatrzenie w krew i jej składniki. Efektem prowadzonej kampanii promocyjnej jest utworzenie 21 zespołów w całym województwie lubelskim. Po ocenie efektów programu może on stać się programem ogólnopolskim Polskiego Czerwonego Krzyża.

W dniach 22-26 listopada ubr. obchodzone były w całej Polsce „Dni Honorowego Krwiodawstwa”. Z tej okazji organizowane były uroczyste spotkania, w trakcie których

najbardziej zasłużonym honorowym dawcom krwi wręczane były odznaczenia państwowe, Odznaki „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu”, Odznaki Honorowe PCK, „Kryształowe Serce”, Odznaki ZHDK i inne wyróżnienia.

W uznaniu zasług dla honorowych dawców krwi PCK w 2021 roku Prezydent Rzeczypospolitej nadał łącznie 122 odznaczenia państwowe za zasługi w działalności społecznej na rzecz honorowego krwiodawstwa oraz za krzewienie idei czerwonekrzyżowej.

Wykres 13. Liczba odznaczeń państwowych nadanych przez Prezydenta RP

Ponadto Polski Czerwony Krzyż realizując zadanie wynikające z ustawy o publicznej służbie krwi w zakresie nadawania Tytułu Honorowego i Odznaki „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” nadał 38289 Tytuły Honorowe oraz wydał 1362 duplikaty legitymacji ZHDK.

609 honorowych krwiodawców zostało wyróżnionych przez Ministra Zdrowia Odznaką „Honorowy Dawca Krwi - Zasłużony dla Zdrowia Narodu”, a Kapituła „Kryształowego Serca” przyznała to wyróżnienie 44 Zasłużonym Honorowym Dawcom Krwi oraz innym osobom zasłużonym dla Ruchu HDK PCK.

Polski Czerwony Krzyż poprzez swojego przedstawiciela uczestniczył także w pracach działającej przy Ministrze Zdrowia – Krajowej Radzie do Spraw Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa.

V. EDUKACJA

PCK we współpracy z nauczycielami prowadzi programy edukacyjne i profilaktyczne, starając się od najmłodszych lat kształtować wśród dzieci właściwe zachowania prozdrowotne. Pomocne we współpracy z przedszkolami i szkołami są nasze jednostki podstawowe - szkolne koła PCK i Kluby „Wiewiórka”.

W 2021 r. działaniami promocji zdrowia Polski Czerwony Krzyż objął ponad 110 tys. osób dorosłych i młodzieży, którzy uczestniczyli w 3616 kursach, szkoleniach i prelekcjach. Dodatkowo, dzięki wsparciu partnerów biznesowych, prowadzono kampanie społeczne i programy edukacyjne.

1. Edukacja w zakresie ochrony i profilaktyki zdrowia dzieci i młodzieży

W ramach działań edukacyjnych w zakresie ochrony i profilaktyki zdrowia dzieci i młodzieży w 2021 r. Polski Czerwony Krzyż prowadził:

- program edukacyjny **„Dziel się uśmiechem”**, skierowany do dzieci w wieku szkolnym (klasy I-III oraz IV-VI), którego celem jest edukacja w zakresie prawidłowej higieny jamy ustnej. W 2021 roku zakończono VIII i rozpoczęto IX edycję programu, w której przygotowano nowe materiały dla uczniów klas I-III, aby program jeszcze lepiej wpisywał się w nowoczesne trendy w nauczaniu. W roku szkolnym 2020/2021 w VIII edycji programu wzięły udział 743 szkoły. Spośród tych szkół, w 5703 klasach I – VI przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla 97257 uczniów. W IX edycji programu biorą udział tylko uczniowie klas I-III, Program finansowany był ze środków przekazanych przez jego współorganizatora firmę Mars Polska,
- program **„Super Wiewiórka – Przyjaciółka Oli i Kuby”**, skierowany do przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych z klas I-III. Celem programu jest wykształcenie nawyków dbałości o bezpieczeństwo, higienę, tolerancję i pomoc potrzebującym. W 2021 r. program realizowało 48 przedszkoli i 38 szkół podstawowych, w których uczestniczyło 3 062 dzieci.

2. Edukacja w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży

W ramach działań edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, Polski Czerwony Krzyż prowadził program edukacyjny **„Drogowe ABC”**, który wspierał placówki przedszkolne w zakresie edukacji o bezpieczeństwie ruchu drogowego.

Trzecia edycja programu „Drogowe ABC” objęła 30 tys. dzieci w wieku przedszkolnym z terenu całej Polski. Program finansowany był ze środków przekazanych przez jego współorganizatora – sieć stacji CircleK Polska.

3. Programy zapobiegające ubóstwu menstruacyjnemu

W 2021 r. Polski Czerwony Krzyż, w ramach działań zapobiegających ubóstwu menstruacyjnemu:

- prowadził program „**Always #AkcjaDonacja**”, którego celem było wspieranie uczennic, nie mogących ze względów finansowych pozwolić sobie na zakup artykułów menstruacyjnych. W 2021 r. w ramach 2 edycji programu wzięło udział 498 szkół z 12 województw. Prawie 2 mln. podasek trafiło do 24177 uczennic, z czego 14096 to uczennice do szkół podstawowych (klasy 6-8) oraz 10091 ze szkół średnich. Wśród beneficjentek programu Always #AkcjaDonacja znalazły się także 283 uczennice szkół specjalnych, (np.: szkół przyszpitalnych dla uczniów z chorobami przewlekłymi), 179 uczennic szkół integracyjnych i 169 uczennic przebywających pod opieką ośrodków wychowawczych (domów dziecka i centrum interwencji kryzysowej). Program Always #AkcjaDonacja realizowany był dzięki wsparciu firmy Procter & Gamble,
- włączył się w inicjatywę organizacji pozarządowych oraz aktywistów „**Okresowa Koalicja**”. Inicjatywa ta ma na celu przeciwdziałanie problemowi ubóstwa i wykluczenia menstruacyjnego. PCK otrzymało ponad 50 000 szt. środków higieny menstruacyjnej, które trafiły do 4 Oddziałów PCK: mazowieckiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i lubelskiego. Darowizna przekazana była przez partnera Okresowej Koalicji, właściciela sieci sklepów „Biedronka”.

VI. POMOC I OPIEKA

Opieka nad potrzebującymi była impulsem do założenia Polskiego Czerwonego Krzyża. Od ponad 103 lat PCK pomaga osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, przeciwdziała wykluczeniu społecznym i stara się wyrównać szanse na godne życie swoim podopiecznym.

1. Działalność pomocowa

W ramach prowadzenia działalności pomocowej i wsparcia dziennego, PCK prowadził w roku 2021 80 różnego rodzaju ośrodków dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży, z których pomocy skorzystało 4475 osób.

Wykres 14. Suma poszczególnych rodzajów ośrodków pomocowych

Dodatkowo w 2021 r. Polski Czerwony Krzyż realizował pomoc w postaci różnych projektów dedykowanych konkretnym potrzebom seniorów:

- prowadził projekt „SeniorON”, którego celem jest poprawa jakości i poziomu życia osób starszych i przygotowanie ich do godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną.

W ramach 4 edycji programu SeniorON w 2021 wzięło udział 459 seniorów, przeprowadzonych zostało 96 warsztatów, z czego 36 dotyczyło podstaw bankowości, bezpieczeństwa

w finansach i bankowości mobilnej. Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy z Banku Pekao S.A. seniorzy poznali proste sposoby poruszania się w świecie bankowości elektronicznej,

- współpracował z policją w ramach programu „Seniorze nie daj się oszukać”. Celem programu była edukacja i przeciwdziałanie oszustwom, których ofiarami są osoby starsze,
- prowadził projekt „Pogodna jesień życia na Kujawach i Pomorzu” realizowany przez Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy PCK, którego celem było zwiększenie dostępu do różnorodnych form niestacjonarnych usług opiekuńczych dla niesamodzielnych osób starszych oraz rozwój usług ukierunkowanych na podnoszenie umiejętności opiekunów faktycznych. W ramach programu utworzono:
 - sieć dziennej opieki na terenach wiejskich (36 opiekunów świadczących usługi opiekuńcze dla 180 seniorów),
 - system pomocy sąsiedzkiej w Bydgoszczy, Toruniu, Grudziądzu i Włocławku w ramach którego 80 opiekunów świadczy usługi dla 120 seniorów,
 - system wsparcia dla opiekunów faktycznych (w tym wypożyczalnię sprzętu pielęgnacyjnego, punkty konsultacyjne, wizyty instruktażowe w domach seniorów,

świadczenie usług w ramach tzw. polityki wytnieniowej), a także struktura wolontariatu opiekuńczego,

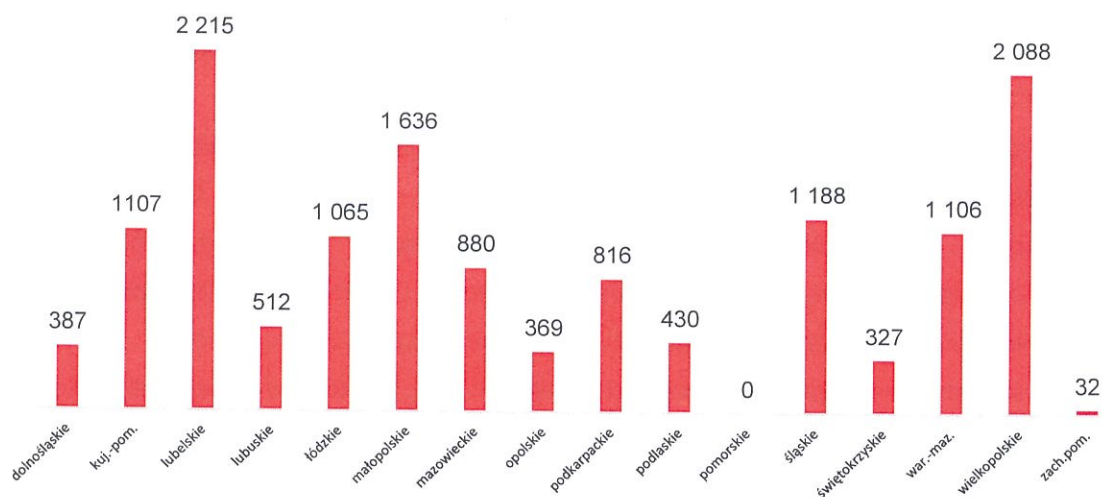
- prowadził program „**CZAS – Centra Zainteresowań Ambitnych Seniorów**”, realizowany przez Lubelski Oddział Okręgowy PCK, którego celem jest przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych, a także ich aktywizacja. W 2021 r. kontynuowano działalność w 15 klubach seniorów PCK.

Przeprowadzono szereg zajęć, warsztatów i spotkań, tj.: zajęcia tematyczne (Spokój Seniora, Zdrowy Senior, Eko Senior, Senior rozwijający się), spotkania autorskie z ciekawymi ludźmi, zajęcia z historykiem, warsztaty rękodzielnicze, warsztaty wokalnomozykalno-taneczne z elementami teatru, gimnastykę, zajęcia z dietetykiem, zajęcia z języków obcych, nauka samoobrony czy konsultacje z prawnikami. We wszystkich klubach kontynuowana jest działalność bezpłatnego wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego, tj. łóżka rehabilitacyjne, pionizatory, koncentratory tlenu, wózki inwalidzkie czy kule. W zajęciach klubów seniora łącznie uczestniczyło 1 284 seniorów.

W 2021 r. Polski Czerwony Krzyż kontynuował ogólnopolskie akcje pomocowe takie jak: „**Czerwonokrzyska Gwiazdka**”, „**Wielkanoc z PCK**”, „**Gorączka Żłota**” oraz „**Wyprawka dla Żaka**”.

2. Działalność opiekuńcza

W 2021 r. PCK prowadził 84 punkty opieki oraz miał podpisane 164 umowy z samorządami na opiekę nad chorym w domu. Ogółem opieką objęto 14 158 osób. Usługi świadczyło w ciągu roku 5 047 sióstr/opiekunek PCK.

Wykres 15. Liczba podopiecznych na obszarze poszczególnych OO PCK w 2021 r.

Dodatkowo wśród działań opiekuńczych Polskiego Czerwonego Krzyża prowadzonych w roku 2021 roku można wymienić m.in:

- prowadzenie przez Małopolski Oddział Okręgowy PCK opieki długoterminowej w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym, opieki pielęgniarstwa domowego i domowego hospicjum,
- prowadzenie przez Mazowiecki Oddział Okręgowy PCK działalności Ochotniczego Korpusu „OKO”, troszczącego się o żyjących Żołnierzy Powstania Warszawskiego. Działania opiekuńcze Korpusu oparte są na sprawdzonej formule drużyny powstańczej: 1 siostra plus 2 wolontariuszy, którzy opiekują się dwojgiem podopiecznych,
- prowadzenie przez Wielkopolski Oddział Okręgowy PCK noclegowni oraz ogrzewalni dla bezdomnych,
- prowadzenie przez Zachodniopomorski Oddział Okręgowy PCK:
 - punktu socjalnego zapewniającego łaźnię, poczekalnię/ogrzewalnię, magazyn odzieżowy dla osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością,
 - wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego,
 - Środowiskowego Domu Samopomocy Typu AC dla osób przewlekle psychicznie chorych.

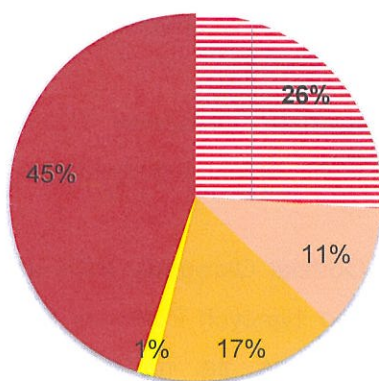
3. Dożywianie

3.1. Realizacja Podprogramu 2020 w ramach Krajowego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020

PCK jest jedną z organizacji partnerskich w Krajowym Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Program realizowany jest w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz KOWR we współpracy z organizacjami partnerskimi. W 2021 r. kontynuowano prowadzenie Programu w zakresie dystrybucji pomocy rzeczowej.

Celem realizowanego Podprogramu 2021 było dostarczenie osobom najbardziej potrzebującym pomocy żywnościowej w formie paczek składających się z 21 rodzajów artykułów spożywczych, m.in.: makaronu, ryżu białego czy szynki wieprzowej. Odbiorcami były przede wszystkim osoby i rodziny podlegające deprywacji materialnej, korzystające ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej. Artykuły żywnościowe zostały dostarczone do 13 magazynów PCK, a żywność była dystrybuowana za pośrednictwem: Lubelskiego, Lubuskiego, Łódzkiego, Podkarpackiego, Śląskiego i Zachodniopomorskiego Oddziału Okręgowego PCK.

- dzieci -15
- osoby 65+
- osoby z niepełnosprawnością
- osoby w kryzysie bezdomności
- inni potrzebujący

Łącznie Polski Czerwony Krzyż rozdysponował żywność o masie **4220 tys. ton** o wartości **20.816 961,11 zł** wydając **437505 paczek** żywnościowych dla **90.411 osób** zakwalifikowanych do otrzymania pomocy żywnościowej.

W ramach Podprogramu 2020 w 2021 roku realizowane były działania w ramach środków towarzyszących, które miały na celu wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:

- warsztaty kulinarne dla różnych grup pokoleniowych z udziałem ekspertów kulinarnych, kuchmistrzów, dietetyków, pokazujące różne możliwości przygotowania potraw i wykorzystania artykułów spożywczych,
- warsztaty dietetyczne i dotyczące zdrowego żywienia,
- programy edukacyjne mające na celu zapoznanie z zasadami zdrowego odżywiania i przeciwdziałania marnowaniu żywności,
- warsztaty edukacji ekonomicznej (nauka tworzenia, realizacji i kontroli realizacji budżetu domowego, ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego, z uwzględnieniem wszystkich finansowych i rzeczowych dochodów rodziny, w tym darów żywnościowych).

PROGRAM OPERACYJNY
PROMOCJA ZDROWEGO ŻYWIENIA
1014 3000

ONK KROPIEŁKA
CIĘŻARSKA FUNDACJA
WARSZATA POTĘŻY

JAK NIE MARNOWAĆ JEDZENIA?
Wykorzystaj...

Czerstwy chleb
Grzanki do zupy, tosty francuskie, bułka tarta

Ziemniaki gotowane
Kluski śląskie, placki ziemniaczane, krokiety

Pieczone/gotowane mięso
Galaręta, pasztet, potrawka na bulionie.

Warzywa z bulionu
Pasty kanapkowe, zupa krem, sałatka jarzynowa

Jajka na twardo
Kotlety jajeczne, pasta jajeczna

Dojrzałe owoce
Koktajle, kompot, dżem, powidlą, smoothie

Nie marnuj jedzenia !!

3.2. Realizacja współpracy z Kulczyk Foundation „Żółty Talerz”

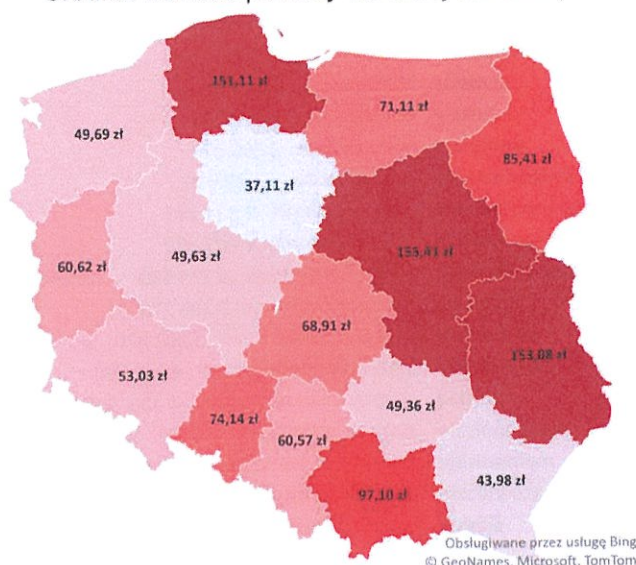
Program „Żółty talerz” realizowany był przez Polski Czerwony Krzyż w ramach poszczególnych okresów roku szkolnego. Rok 2021 obejmował edycję V i VI programu, w których brały udział placówki oświatowe i świetlice środowiskowe z Lubelskiego, Lubuskiego, Łódzkiego, Mazowieckiego, Zachodniopomorskiego oraz Opolskiego (V ed.) Oddziału Okręgowego PCK. Realizacja programu finansowana jest przez Kulczyk Foundation.

4. Pomoc doraźna

Pomocą doraźną w 2021 r. objęto łącznie **126 082 osoby**. Ogólna wartość pomocy Polskiego Czerwonego Krzyża obejmującej m.in.: paczki żywnościowe, odzież, zapomogi pieniężne wyniosła **14 097 349,40 zł**. Na obszarze całego kraju funkcjonowały 64 magazyny pomocy doraźnej.

OO PCK	osoby	wartość pomocy
Dolnośląski	852	45 180,37 zł
Kuj.-Pom.	4 276	158 667,62 zł
Lubelski	51 063	7 816 797,54 zł
Lubuski	334	20 248,40 zł
Łódzki	1 757	121 080,99 zł
Małopolski	2 085	202 448,32 zł
Mazowiecki	17 256	2 681 759,20 zł
Opolski	1 173	86 970,98 zł
Podkarpacki	1 753	77 098,80 zł
Podlaski	968	82 676,31 zł
Pomorski	4 019	607 321,59 zł
Śląski	6 073	367 844,50 zł
Świętokrzyski	11 777	581 366,71 zł
War.-Maz.	5 618	399 498,30 zł
Wielkopolski	4 342	215 502,58 zł
Zachodniopom.	12 736	632 887,19 zł

Średnia wartość pomocy doraźnej na osobę

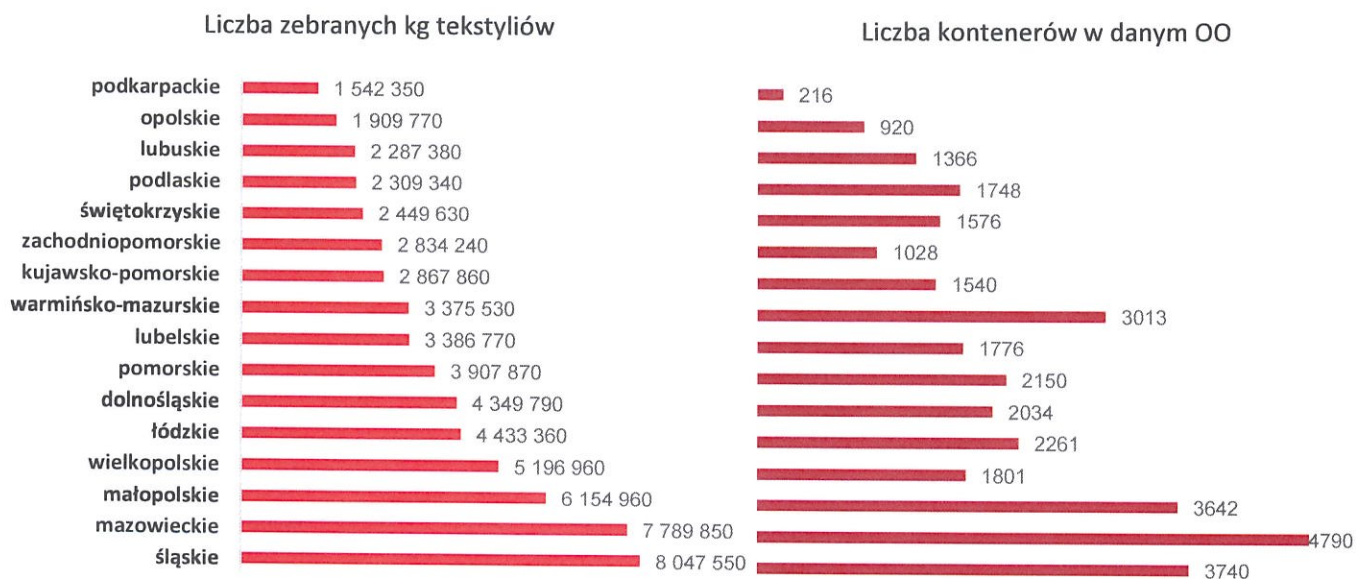
Wykres 16. Charakterystyka osób którym udzielono pomocy doraźnej w 2021

5. Program „Tekstyliia”

Celem programu „Tekstylia” jest uzyskanie środków finansowych na działalność statutową PCK, a w szczególności na dożywianie dzieci i poprawę życia najbiedniejszych rodzin. Nie bez znaczenia jest także fakt ekologicznego aspektu projektu – zużyta odzież nie trafia do

strumienia odpadów zmieszanych, a umieszczana jest w specjalnych pojemnikach i następnie odpowiednio zagospodarowywana.

W 2021 r. program zakończono zebraniem łącznie ponad 62 tysiące ton odzieży o wartości 4 399 025 zł., a do dyspozycji PCK pozostawały 34 194 pojemniki na używaną odzież. Statystycznie każdy mieszkaniec Polski oddał do PCK 1,6 kg tekstyliów.

VII. WOŁONTARIAT

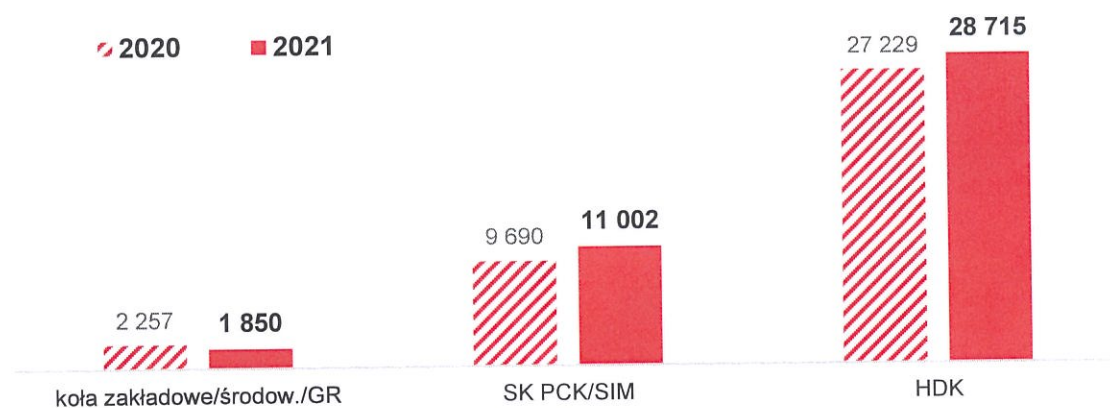
Działalność PCK jest w dużym stopniu oparta o pracę wolontariuszy i członków PCK. Może się w nią zaangażować każdy bez względu na narodowość, przynależność do grupy etnicznej, pochodzenie społeczne, płeć, religię, język i poglądy polityczne.

1. Struktura wolontariatu

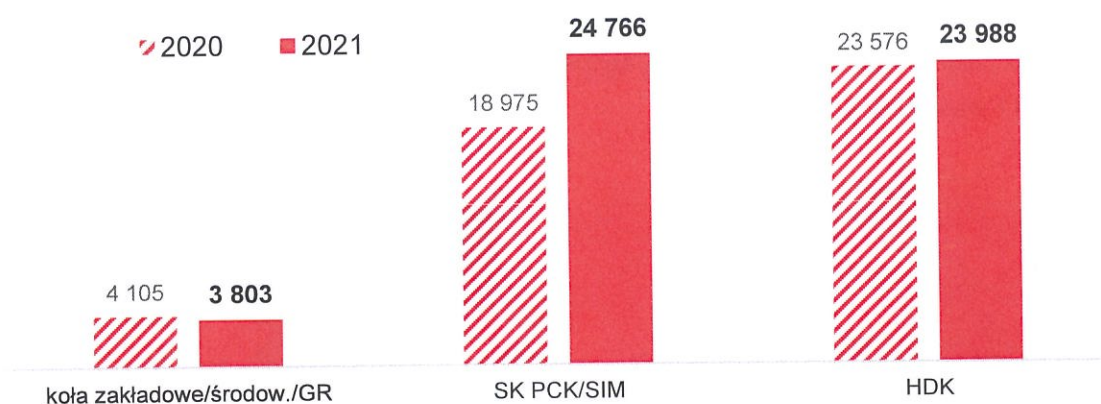
W Polskim Czerwonym Krzyżu w 2021 roku działały łącznie **94 124** osoby, spośród których 52 557 osób to członkowie PCK a 41 567 to wolontariusze. Działalność wolontariuszy i członków PCK skupiona jest w następujących formach organizacyjnych, będących jednocześnie jednostkami podstawowymi Polskiego Czerwonego Krzyża:

- kołach zakładowych i środowiskowych,
- szkolnych i akademickich kołach PCK oraz Grupach Społecznych Instruktorów Młodzieżowych (SIM PCK),
- Klubach Honorowych Dawców Krwi,
- Grupach Ratownictwa i Grupie Pomocy Humanitarnej.

Poniżej przedstawiono liczbę zadeklarowanych w 2021 r. członków oraz wolontariuszy PCK w porównaniu do danych za 2020 r.

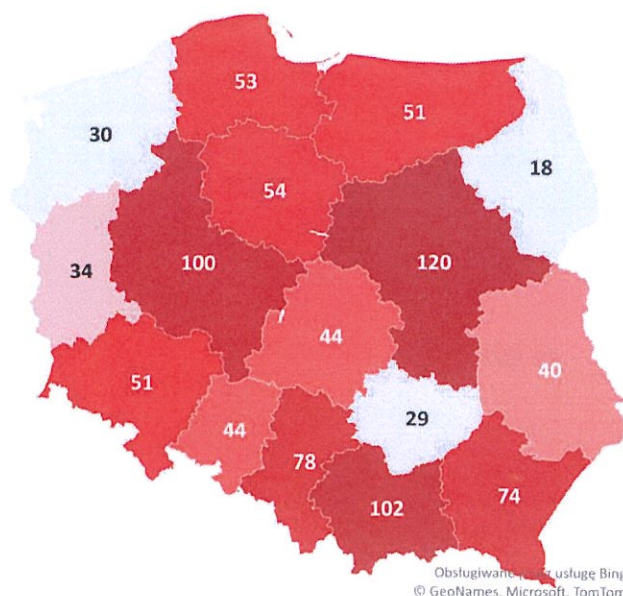

Wykres 17. Porównanie liczby wolontariuszy 2020-2021 w poszczególnych formach organizacyjnych

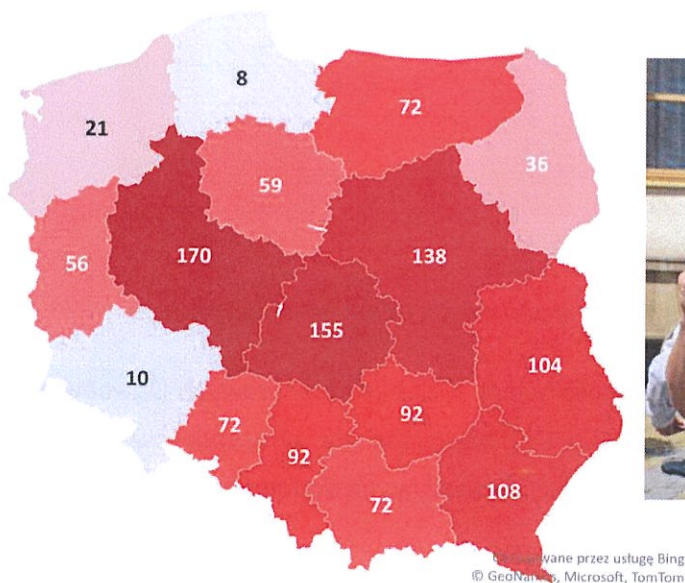
Wykres 18. Porównanie liczby członków PCK 2020-2021 w poszczególnych formach organizacyjnych

Najwięcej wolontariuszy i członków PCK skupiona jest w klubach Honorowych Dawców Krwi PCK. W 2021 r. funkcjonowały 922 kluby HDK działające na obszarze całego kraju. W stosunku do 2020 r. przybyło 29 nowych klubów, zrzeszających dodatkowych 412 członków oraz 1 486 wolontariuszy.

Wykres 20: Liczba i rozmieszczenie terytorialne klubów HDK PCK w 2021 r.

Kolejną największą grupą członków i wolontariuszy PCK jest Młodzież PCK. W 2021 r. w Polskim Czerwonym Krzyżu działało łącznie 1 265 różnych form zrzeszających młodzież PCK, o 111 więcej niż w 2020 r.

Wykres 19: Liczba i rozmieszczenie terytorialne SK PCK/grup SIM w 2021

2. Obchody jubileuszu 100-lecia Ruchu Młodzieżowego PCK

Polski Czerwony Krzyż ponad 100 lat temu stworzył jeden z pierwszych w historii Polski ruch oparty na idei pracy wolontariuszy i zrzeszający młodych ludzi. W 2021 r. obchodzono 100-lecie powstania Ruchu Młodzieżowego PCK.

W ramach obchodów podjęto inicjatywy i zorganizowano między innymi następujące akcje:

- organizowano uroczyste gale i prezentacje dotyczące działalności młodzieżowej z uhonorowaniem zasłużonych opiekunów szkolnych kół PCK,
- w Lubelskim Oddziale Okręgowym PCK kontynuowano realizację projektu „Aktywni na 100 lat” dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, dla 210 osób. Realizacja projektu "Aktywni na 100 lat" polegała na zwiększeniu zaangażowania młodzieży w działalność wolontariacką w swoich środowiskach lokalnych poprzez stworzenie i/lub animowanie Grup SIM w 14 miastach,
- Małopolski Oddział Okręgowy PCK przygotował okolicznościową pocztówkę i stempel,
- zrealizowano projekt pn. „SIM-Skuteczność, Inicjatywa, Młodość. 100-lecie Młodzieży PCK”.

VIII. Załączniki

1. Działalność organów statutowych PCK w 2021 r. - nie podlega publikacji zewnętrznej z uwagi na wewnętrzny charakter.

